

ทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา)

เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร

Attitudes on Donation Making of Buddhists at Wat Lat Bua Khao
(Ratchayota) Sapansoong, Bangkok

พระครูโสภณขันติคุณ (สุกิจ ปภัสสรจิตฺโต)

Phrakhru Saponkantikun (Sukit Paphassarajitto)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

E-mail: sukitmeekul4@gmail.com

Received February 20, 2024; Revised April 17, 2024; Accepted April 29, 2024

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) จำแนกตามตัวแปรอิสระ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร งานวิจัยเป็นเชิงปริมาณ และเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 คน โดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน

ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร พุทธศาสนิกชนที่มาให้ทานที่วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ความศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา รองลงมา คือ ความศรัทธาชื่อเสียงของวัด และอานิสงส์ของการให้ทาน ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบรูปแบบทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และความถี่ในการเข้าวัด มีทัศนคติต่อการให้ทาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พุทธศาสนิกชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และความถี่ในการเข้าวัดต่างกัน มีทัศนคติต่อการให้ทาน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ทัศนคติ; การให้ทาน; พุทธศาสนิกชน;

Abstract

The purposes of this thesis were: 1) to study the attitudes towards giving in Buddhism Lad Bua Khao Temple (Ratchayotha), 2) to study and compare the attitudes toward giving of Buddhists at Wat Lad Bua Khao (Ratchayotha) classified by independent variables, 3) to study the recommendations on giving of Buddhists at Lat Bua Khao Temple (Rajyotha) Saphan Sung, Bangkok. The research was quantitative and survey research. The tools used in the research were questionnaires determined 196 sample heads by opening the tables of Krejcie and Morgan. The results showed that attitudes toward giving alms of Buddhists who come to eat at Wat Lat Bua Khao (Ratchayotha) overall were at a high level. When considering each aspect, it was found that faith in Buddhism, followed by the faith in the reputation of the temple, and the virtue of giving, respectively.

The comparative results of the attitude towards giving of Buddhists at Wat Lad Bua Khao (Ratchayotha), Saphansoong, Bangkok with gender, age, education level, occupation, and frequency of entering the temple concerning on the attitude towards giving overall was not different which is not in accordance with the assumptions done. Considering each aspect, it was found that the Buddhists with different gender, age, level of education, occupation, and frequency of entering the temple had the attitude towards giving no difference opposing the hypothesis done.

Keywords: Attitudes; Donation; Buddhists

บทนำ

การให้ทานถือว่าเป็นหลักการทำบุญในพระพุทธศาสนา ซึ่งอยู่ในหลักของบุญกิริยาวัตถุ 10 ประการ ที่ผู้นับถือพระพุทธศาสนานั้นได้ประพฤติปฏิบัติอยู่กันเป็นประจำ คำว่า ทาน หมายถึงการให้ การแบ่งปัน การเสียสละ การเอื้อเฟื้อ หรืออีกความหมายหนึ่ง คือ วัตถุที่พึงให้ การให้ทานต้องให้ด้วยจิตใจที่ตั้งงาม ซึ่งการให้ทานนั้นมีจุดมุ่งหมายหลายประการ เช่น ให้เพื่อบูชาพระคุณ คือ ให้แก่บิดามารดา ถวายแก่พระสงฆ์ เป็นต้น ให้เพื่อสงเคราะห์ เช่น ให้แก่คนตกทุกข์ได้ยาก ให้แก่คนทั่วไปด้วยความกรุณาสงสารบ้าง ซึ่งในสารานุกรมพระพุทธศาสนา ประมวลจากพระนิพนธ์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (2539) ได้ให้ความหมายของคำว่า ทาน เป็นกิริยาศัพท์ แปลว่า ให้ เป็นนามศัพท์ แปลว่า ของที่ให้ กิริยาที่ให้ไม่คิดเอาคืนกลับมา เมื่อถึงวันสำคัญ หรือประเพณีที่เกี่ยวข้องทางพระพุทธศาสนา พุทธศาสนิกชนต่างร่วมกันทำบุญโดยการให้ทานเพื่อเสริมสร้างสิริมงคลให้แก่ตนเอง และครอบครัว รวมถึงส่งผลให้มีจิตใจที่บริสุทธิ์ สดใส ซึ่งมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่จะต้องมีความเกี่ยวข้องกัน ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง จะเป็นญาติพี่น้องร่วมสายโลหิต หรือไม่ก็ตาม หรือเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ และตาย ย่อมจะมีความผูกพันกันและกัน ไม่ทางใดก็ทางหนึ่งการที่เราจะอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขนั้น ทุกคนจะต้องมีเมตตากรุณา มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีการแบ่งปัน มีความเคารพซึ่งกันและกัน เป็นเครื่องที่ผูกไมตรีทำให้เกิดความสมัคสมานสามัคคีของหมู่คณะ

สังคมและวัฒนธรรมไทย นิยมการทำบุญบริจาคทานกันมาก ซึ่งได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนาที่สอนให้รู้จักการให้ทาน การเสียสละ สอนให้เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม และสังสารวัฏ คือ การเวียนว่ายตายเกิด (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) ถ้าได้ทำบุญถือว่าเป็นการสร้างคุณงามความดีสะสมเอาไว้ ผลของบุญก็จะส่งผลดีต่อ

การไปเกิดในภพหน้าชาติหน้า (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ป.อ. ปยุตโต, 2564) ยิ่งเป็นผู้สูงอายุด้วยแล้ว ในแต่ละวันจะคิดแต่เรื่องการทำบุญอยู่เป็นนิจ ส่วนประเพณีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำบุญ เช่น ประเพณีการทำบุญ ตักบาตรในวันสำคัญของชาติ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันขึ้นปีใหม่ และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และวันออกพรรษา เป็นต้น ทางราชการได้กำหนดให้เป็นวันหยุดราชการ เปิดโอกาสให้พุทธศาสนิกชนได้ทำบุญตักบาตรในวันสำคัญดังกล่าว เป็นความอบอุ่น และความสบายใจของพุทธศาสนิกชนอย่างหนึ่ง เพราะถือว่าเป็นโอกาสดีที่จะได้บำเพ็ญคุณงามความดี บำเพ็ญบุญกุศล และได้จรรโลงพระพุทธศาสนาที่ตัวเองศรัทธาเลื่อมใส (คุณ โทษณ์, 2545) สังคมไทยเป็นสังคมที่คนส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนากันมาช้านาน เรามีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทย ถือว่าหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ สมัครงานสามัคคี ส่งเสริมความมั่นคงของชาติ เรียกได้ว่าพระพุทธศาสนาเป็นเสมือนเอกลักษณ์ดั้งเดิมของชาติไทย ทั้งทางสังคมและวัฒนธรรม (คะนิงนิตย์ จันทบุตร, 2531) วัดจึงถือเป็นศูนย์รวมจิตใจของสังคมไทย พระสงฆ์จึงเป็นผู้นำทางจิตใจ และเป็นศูนย์กลางของความเคารพศรัทธาของพุทธศาสนิกชน เพื่อให้คนไทยประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม และจากสภาพปัญหาสังคมในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสภาพเศรษฐกิจ การเมือง หรือปัญหาอาชญากรรมที่แสดงให้เห็นว่า คนเรามีคุณธรรมน้อยลง และเห็นแก่ตัวมากขึ้น ปัญหาต่าง ๆ ได้ส่งผลกระทบต่อคนในสังคมอย่างต่อเนื่อง และทุกวันนี้พุทธศาสนิกชนมีโอกาที่จะเข้าวัดทำบุญน้อยลง

วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เป็นวัดราษฎร์สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ. 2425 นับถึงปัจจุบันมีอายุครบ 140 ปี มีโบราณสถานที่สำคัญ คือ อุโบสถหลังแรกที่สร้างโดยพระราชโยธา (เนียม สิงห์เสนี) มีหลวงพ่อทองอดีตเจ้าอาวาสผู้มีชื่อเสียงด้านวิทยาคม และด้านการปฏิบัติธรรม ด้วยเหตุดังกล่าว ทำให้มีพุทธศาสนิกชนผู้เคารพนับถือ เลื่อมใสศรัทธาเป็นจำนวนมาก มีโอกาสเดินทางมาสักการะบูชา กราบไหว้ เยี่ยมชม และทำบุญตามจุดต่าง ๆ ที่ทางวัดได้จัดตั้งไว้ วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เป็นศูนย์รวมจิตใจ และเป็นศูนย์กลางประกอบกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของพุทธศาสนิกชนในชุมชนโดยรอบ วัดลาดบัวขาวเป็นวัดทางพระพุทธศาสนาแห่งเดียวที่ตั้งอยู่ในเขตสะพานสูง ที่รายล้อมด้วยมัสยิด จำนวน 9 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร, 2565) ซึ่งวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เป็นศูนย์รวมศรัทธาแก่พุทธศาสนิกชน ดังคำขวัญเขตสะพานสูงที่ว่า “หลวงพ่อทองคู่เมือง เลื่องลือมัสยิด ร่วมจิตสามัคคี นกเขาขาวเสียงดี เขียวขจีสวนเกษตร” (สำนักงานเขตสะพานสูง, 2565)

ดังนั้น วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) มีพุทธศาสนิกชนจำนวนมากหลั่งไหล มาร่วมทำบุญตาม วันสำคัญ หรือประเพณีที่เกี่ยวข้องทางพระพุทธศาสนา รวมถึงทำบุญตามปกติในแต่ละวัน ซึ่งพุทธศาสนิกชนแม้จะมาจากต่างพื้นที่ก็ตาม หรือพุทธศาสนิกชนโดยรอบชุมชน ก็มาร่วมทำบุญให้ทานที่วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) การทำบุญให้ทานถือเป็นรากฐานสำคัญด้านจิตใจก่อให้เกิดการแบ่งปัน การเสียสละ และการบริจาค ได้หล่อหลอมซึมซับลงในวิถีชีวิตของพุทธศาสนิกชน เมื่อเข้าใจแล้วจึงลงมือปฏิบัติ ทดลองฝึกปฏิบัติตามที่ได้เรียนมา และการปฏิบัตินี้จะนำไปสู่ความรู้แจ้งเห็นจริง (Damnoen et al., 2021) การบูรณาหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิตในการพัฒนาพฤติกรรมของตนเองได้อย่างเหมาะสม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำไปใช้ด้วยความรอบคอบ (พระอรรถชาติ เดชดำรง, 2566; Tan & Damnoen, 2020) สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา (โยตะ ชัยวรมันกุล และคณะ, 2566) และมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Klomkul et al., 2023)

จากที่กล่าวมาเบื้องต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจใคร่ศึกษาทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ว่ามีทัศนคติต่อการตัดสินใจในการให้ทาน มีอะไรเป็นส่วนกระตุ้น

ต่อการให้ เช่น ความศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ความศรัทธาชื่อเสียงของวัด สถานที่ และสภาพแวดล้อม และการอำนวยความสะดวก เป็นแรงจูงใจการตัดสินใจในการทำบุญ ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลต่อการพัฒนา และส่งเสริมการเผยแผ่ให้พุทธศาสนิกชนเห็นความสำคัญในการให้ทานที่วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) สืบต่อไป

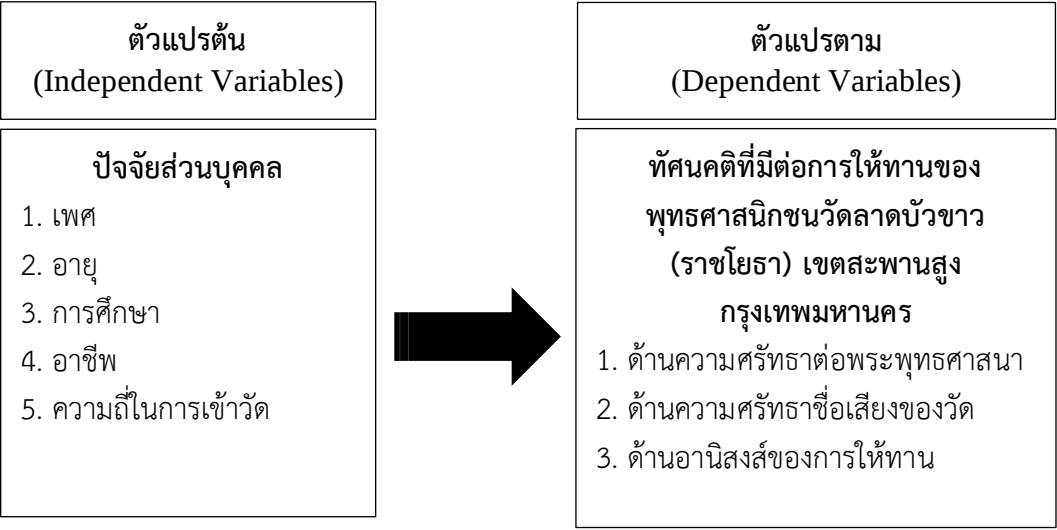
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร
- 2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรอิสระ
- 3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

- 1. พุทธศาสนิกชนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการให้ทานที่วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) แตกต่างกัน
- 2. พุทธศาสนิกชนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อการให้ทานที่วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) แตกต่างกัน
- 3. พุทธศาสนิกชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการให้ทานที่วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) แตกต่างกัน
- 4. พุทธศาสนิกชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อการให้ทานที่วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) แตกต่างกัน
- 5. พุทธศาสนิกชนที่มีความถี่ในการเข้าวัดต่างกัน มีทัศนคติต่อการให้ทานที่วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พุทธศาสนิกชนที่เข้ามาทำบุญ ณ วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร เดือนธันวาคม 2565 จำนวน 400 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พุทธศาสนิกชนที่เข้ามาทำบุญ ณ วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2552) ตารางนี้ใช้ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากร และกำหนดให้สัดส่วนของประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5 % และระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการประมาณการ จากพุทธศาสนิกชนที่มาถวายทานในเดือนธันวาคม จำนวนประมาณ 400 คน จึงกำหนดเป็นประชากร และทำการแจกแบบสอบถามแก่พุทธศาสนิกชนที่มาถวายทาน พร้อมทั้งจะตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) จนครบตามจำนวนที่กำหนด โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน ระหว่างเดือนธันวาคม 2565 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พิจารณาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) โดยตรง จึงได้เลือกเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้ 1) เจ้าอาวาสวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) จำนวน 1 รูป 2) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) จำนวน 1 รูป 3) เจ้าหน้าทีวัด จำนวน 2 คน และ 4) พุทธศาสนิกชนช่วยงานวัด จำนวน 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance : ANOVA) การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างน้อยสำคัญนัยที่สุด (Least Significant Different : LSD) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิจัยเอกสาร วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป พุทธศาสนิกชนที่มาให้ทาน ณ วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร

1. จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 53.57 รองลงมา คือ เพศชาย 91 คน คิดเป็นร้อยละ 46.43 ตามลำดับ
2. จำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 36 - 55 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 27.55 รองลงมา คือ อายุ 46-60 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 27.04 อายุ 21 - 35 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.94 อายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 19.39 และอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.08 ตามลำดับ
3. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 37.76 รองลงมา คือ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.84 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.27 มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.71 และมีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14 ตามลำดับ
4. จำแนกตามอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 63 คนคิดเป็นร้อยละ 32.14 รองลงมา คือ มีอาชีพพนักงานบริษัท/โรงงาน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.61 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน

48 คน คิดเป็นร้อยละ 24.49 มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.63 มีอาชีพรับราชการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.59 และมีอาชีพรัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.53 ตามลำดับ

5. จำแนกตามความถี่ในการเข้าวัด พบว่า ส่วนใหญ่ มีความถี่มานานมาครั้งไม่แน่นอน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 รองลงมา มีความถี่เดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 44 คนคิดเป็นร้อยละ 22.45 มีความถี่เดือนละ 2 - 3 ครั้ง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 16.33 มีความถี่สัปดาห์ละครั้ง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.82 และมีความถี่เดือนละ 2 - 3 ครั้ง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.31 ตามลำดับ

ทศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร

เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ส่วนใหญ่ของทศนคติของพุทธศาสนิกชนต่อการให้ทาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ด้านความศรัทธาต่อพระพุทธรูปศาสนา ($\bar{x} = 4.58$) ด้านอานิสงส์ของการให้ทาน ($\bar{x} = 4.04$) และด้านความศรัทธาชื่อเสียงของวัด ($\bar{x} = 3.86$) จากการศึกษาทศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 ด้าน พบว่า

1. ด้านความศรัทธาต่อพระพุทธรูปศาสนา โดยภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.58$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า ทศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ท่านเชื่อว่าการให้ทานเป็นการอุทิศส่วนกุศลแก่ญาติที่ล่วงลับไป ($\bar{x} = 4.65$) เห็นว่าการให้ทานเป็นการสั่งสมบุญ ($\bar{x} = 4.59$) เชื่อว่าการให้ทานช่วยทำนุบำรุงสืบทอดพระพุทธรูปศาสนา ($\bar{x} = 4.59$) มีความศรัทธาในหลักคำสอนของพระพุทธรูปศาสนาที่แสดงเหตุ และอานิสงส์การให้ทาน ($\bar{x} = 5.58$) และเชื่อว่าการให้ทานจะทำให้ท่านพบกับความสุข ($\bar{x} = 4.54$) ตามลำดับ

2. ด้านความศรัทธาชื่อเสียงของวัด โดยภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 3.86$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า ทศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คิดว่าหลวงปู่ทองเป็นเกจิอาจารย์ชื่อดังเป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ($\bar{x} = 4.15$) คิดว่าชื่อเสียงของวัดที่เก่าแก่เป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ($\bar{x} = 4.07$) คิดว่าชื่อเสียงด้านพระพุทธรูป และสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ($\bar{x} = 3.83$) คิดว่าความคุ้นเคยกับวัด หรือพระภิกษุเป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ($\bar{x} = 3.80$) และคิดว่าชื่อเสียงด้านวัดอุ้มงคงเป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ($\bar{x} = 3.51$) ตามลำดับ

3. ด้านอานิสงส์ของการให้ทาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.04$) เมื่อพิจารณา รายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า ทศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ พุทธศาสนิกชนมีความเห็นว่าให้ทานแล้วมีความสุข เป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ($\bar{x} = 4.46$) พุทธศาสนิกชนมีความเห็นว่าให้ทานแล้วเจริญด้วยสิริมงคล เป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ($\bar{x} = 4.28$) พุทธศาสนิกชนมีความเห็นว่าให้ทานแล้วมีชีวิตที่ดี เป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ($\bar{x} = 4.27$) พุทธศาสนิกชนมีความเห็นว่าให้ทานแล้วร่างกายแข็งแรง เป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ($\bar{x} = 3.83$) พุทธศาสนิกชนมีความเห็นว่าให้ทานแล้วเจริญยศ เป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ($\bar{x} = 3.70$) พุทธศาสนิกชนมีความเห็นว่าให้ทานแล้วมีอายุยืน เป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ($\bar{x} = 3.78$) พุทธศาสนิกชนมีความเห็นว่าให้ทานแล้วผิวพรรณงาม เป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ($\bar{x} = 3.74$)

ผลการเปรียบเทียบระดับทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย พบว่า

สมมติฐานที่ 1 พุทธศาสนิกชนที่มีเพศต่างกัน ทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 พุทธศาสนิกชนที่มีอายุต่างกัน ทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 พุทธศาสนิกชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 พุทธศาสนิกชนที่มีอาชีพต่างกัน ทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 พุทธศาสนิกชนที่มีความถี่ในการเข้าวัดต่างกัน ทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

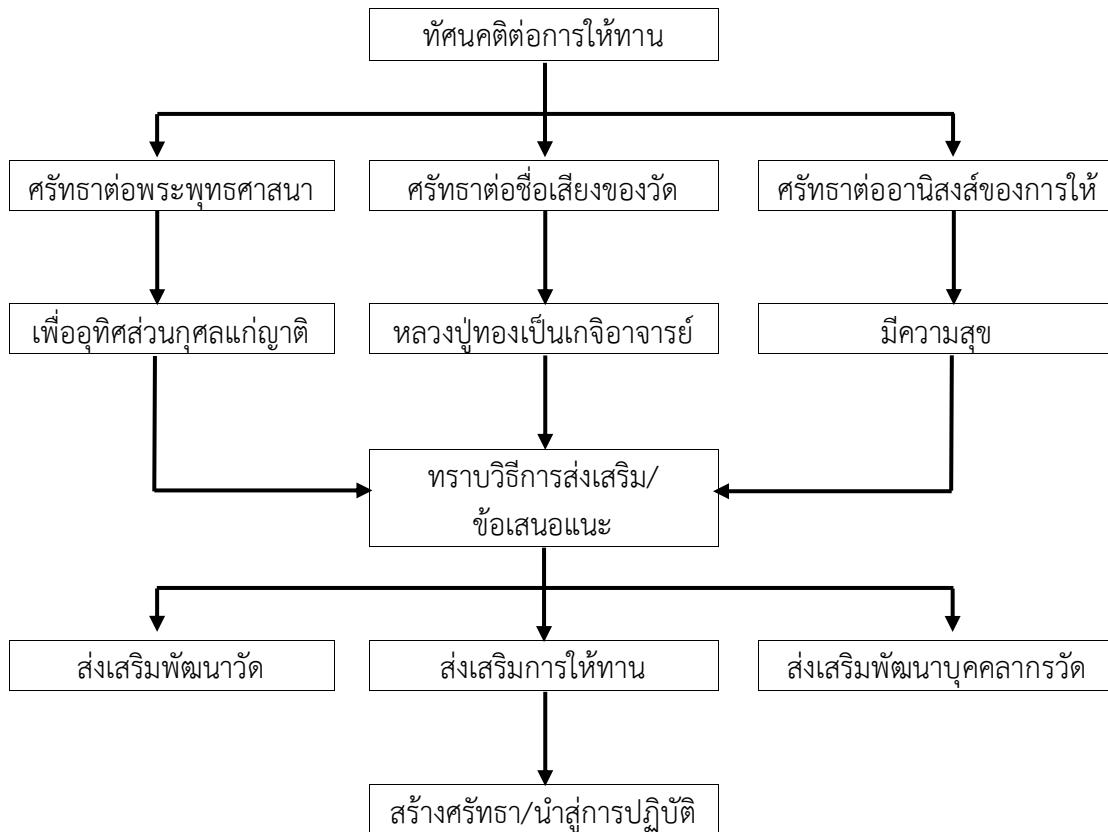
อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า ทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก พุทธศาสนิกชนได้เดินทางมาถวายทานที่วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) ด้วยความศรัทธา เพื่อให้จิตใจของตนสงบสุขตามหลักธรรม คำสอนของพระพุทธศาสนา ด้วยเหตุผลดังกล่าวได้สอดคล้องกับงานวิจัยด้านต่าง ๆ โดยภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า ทัศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ท่านเชื่อว่าการให้ทานเป็นการอุทิศส่วนกุศลแก่ญาติที่ล่วงลับไป เห็นว่าการให้ทานเป็นการสั่งสมบุญ เชื่อว่าการให้ทานช่วยทำนุบำรุงสืบทอดพระพุทธศาสนา มีความศรัทธาในหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาที่แสดงเหตุ และอานิสงส์การให้ทาน และเชื่อว่า การให้ทานจะทำให้ท่านพบกับความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทิมา พูลทรัพย์ (2558) พบว่า ความศรัทธาในพระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เหตุผลส่วนบุคคล ความนิยมในชื่อเสียงของวัด กิจกรรมต่อชุมชน สภาพแวดล้อม และความศรัทธาในพระภิกษุเหตุผลอีกประการหนึ่งที่สอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูธรรมธรรณสุนทร เพ็งอาจ (2557) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีทัศนคติต่อการถวายสังฆทานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาประเด็นที่เป็นรายละเอียดของทัศนคติต่อการถวายสังฆทาน พบว่า ก่อนถวายสังฆทาน จำเป็นต้องรับศีลทุกครั้ง การถวายสังฆทานเป็นเรื่องของการอุทิศส่วนกุศล เหตุผลอีกประการหนึ่งที่สอดคล้องกับงานวิจัยของปฐมวรรณ ขวัญแก้ว และ คณะ (2560) พบว่า ในการอุทิศส่วนบุญ ส่วนกุศลให้บรรพบุรุษเป็นความเชื่อของคนไทยในระดับมาก ประชาชนส่วนมากมักเข้าวัดเพื่อทำจิตใจให้สงบใน ประชาชนส่วนมากมักเข้าวัดทำบุญวันเกิด การเข้าวัดปฏิบัติธรรมเป็นส่วนหนึ่งของงานเป็นศาสนิกชนที่ดี

ความคิดเห็นที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร พบว่า พุทธศาสนิกชน ได้นำหลักคำสอนในการทำบุญมาปฏิบัติ ด้วยการให้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ เพื่อเป็นการสั่งสมบุญ เพื่อช่วยทำนุบำรุงสืบทอดพระพุทธศาสนา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีการดำเนินชีวิตด้วยหลักธรรมที่เป็นที่ตั้งแห่งการสงเคราะห์กัน ธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจกัน หลักการครองใจคน และหลักยึดเหนี่ยวใจกันไว้ ด้วยการให้

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษา ทศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ด้วยแบบสอบถาม ทำให้ทราบว่า พุทธศาสนิกชนมีทศนคติต่อการให้ทานด้าน ๆ ดังนี้ คือ ด้านความศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา มีความเชื่อว่าการให้ทานเป็นการอุทิศส่วนกุศลแก่ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว ด้านความศรัทธาชื่อเสียงของวัด มีความคิดว่าชื่อเสียงของวัดที่เก่าแก่เป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ด้านอานิสงส์ของการให้ทาน มีความเชื่อว่าให้ทานแล้วส่งผลให้มีความสุข เป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 องค์ประกอบความรู้จากการวิจัย

แผนภูมิองค์ประกอบความรู้จากการวิจัย ทศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชน พบว่า พุทธศาสนิกชนมีทศนคติต่อการให้ทาน ดังนี้ คือ 1) ด้านความศรัทธาต่อพระพุทธศาสนามีความเชื่อว่าการให้ทานเป็นการอุทิศส่วนกุศลแก่ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว 2) ด้านความศรัทธาชื่อเสียงของวัด มีความเชื่อว่า ชื่อเสียงของวัดที่เก่าแก่เป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน 3) ด้านอานิสงส์ของการให้ทาน มีความเชื่อว่า ให้ทานแล้วส่งผลให้มีความสุข เป็นเหตุให้ท่านมาทำทาน ผลจากการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ทำให้ทราบวิธีการส่งเสริม และข้อเสนอแนะต่อการให้ทาน ดังนี้ คือ 1) ส่งเสริมการพัฒนาวัด 2) ส่งเสริมการให้ทาน 3) ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรวัด เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างศรัทธาพุทธศาสนิกชนให้มั่นคง นำสู่การปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักการให้ทาน

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง ทศนคติที่มีต่อการให้ทานของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากผลที่ค้นพบจากการศึกษาวิจัยจะส่งเสริมการให้ทานอย่างไร
2. เมื่อพุทธศาสนิกชนมีศรัทธาต่อการให้ทานแล้ว ควรจะมีการส่งเสริมพัฒนาความศรัทธาให้มั่นคงอย่างไร
3. วัดลาดบัวขาว (ราชโยธา) ควรมีการแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการให้ทาน แก่พุทธศาสนิกชนที่เดินทางมากราบไหว้ขอพรต่อหลวงปู่ทองที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเรื่องจุดประสงค์การให้ ที่ถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนา
2. ศึกษาเรื่องอันิสงส์การให้ทาน เพื่อจะได้อันิสงส์ถูกต้องตามหลักคัมภีร์พระพุทธศาสนา
3. ศึกษาเรื่องการรักษาศีล 5 ของพุทธศาสนิกชนวัดลาดบัวขาว (ราชโยธา)

เอกสารอ้างอิง

- คะนิงนิตย์ จันทบุตร. (2531). *สถานะและบทบาทของพระพุทธศาสนาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- คุณ โทชนธ์. (2545). *พุทธศาสนากับสังคมและวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- จันทิมา พูลทรัพย์. (2558). *ปัจจัยการตัดสินใจในการทำบุญของพุทธศาสนิกชน กรณีศึกษาวัดจำปา เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร(วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. กรุงเทพฯ: บิซซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สุวิริยาสาสน.
- ปฐมวรรณ ขวัญแก้ว, จริยา คำธ, พรณวดี ขำจริง และ ลลิตา ภคเมธา. (2560). ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 3(2), 246-253.
- พระครูธรรมธรสุนทร เพ็งอาจ. (2557). *ศึกษาทัศนคติต่อการถวายสังฆทานของชาวพุทธกลุ่มวัยรุ่น กรณีศึกษาวัดจรเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ(วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตโต). (2564). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 41). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เพ็ดแอนด์โฮม.
- สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิญาณวโรรส. (2539). *สารานุกรมพระพุทธศาสนา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตสะพานสูง. (2565). *ข้อมูลทั่วไปสำนักงานเขตสะพานสูง-หน่วยงานกรุงเทพมหานคร*. สืบค้นเมื่อ 7 สิงหาคม 2565, จาก <https://webportal.bangkok.go.th/saphan/page/sub/>
- สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร. (2565). *ระบบบริหารจัดการข้อมูลมุสลิม*. สืบค้นเมื่อ 7 สิงหาคม 2565, จาก <https://masjid.islamicbangkok.or.th>

- Damnoen, P. S., Siri, P., Supattho, P. S., & Kaewwilai, K. (2021). The Development of Student Characteristics in According to the Nawaluk Framework of the Buddhist integration of Buddhapanya Sri Thawarawadee Buddhist College. *Asia Pacific Journal of Religions and Cultures*, 5(2), 126–135.
- Klomkul, L., Damnoen, S., Sawasdee, U., & Wilairadtanakun, A. (2023). Network Development of Buddhist Communication Innovative Space For Media Literacy of Thai Youths. *Journal of Namibian Studies: History Politics Culture*, 35, 919-935.
- Tan, C. C., & Damnoen, P. S. (2020). Buddhist Noble Eightfold Path Approach in the Study of Consumer and Organizational Behaviors. *Journal of MCU Peace Studies*, 8(1), 1–20.